

СЕРЕБРО М. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,
докторант
(Ужгородський національний
університет)

УДК 342.9 (477)

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.3.2.6>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Наукова публікація присвячена дослідженню адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій у сфері публічного управління.

Зазначається, що в Україні створені достатньо змістовні засади адміністративно-правового регулювання функціонування та розвитку електронного урядування. Проаналізовано зміст основних нормативно-правових актів, якими врегульовано вказані суспільні відносини. Підкреслено важливість адаптації національного законодавства до права Європейського Союзу, зокрема, і в частині адміністративно-правового регулювання суспільних відносин у сфері публічного управління.

Сформульовано висновок про те, що перспективним напрямом розвитку електронного урядування в Україні є впровадження технології штучного інтелекту як провідної інформаційної технології у відносини публічного управління (адміністрування суспільних відносин). Наголошено на необхідності прийняття окремого Закону України «Про штучний інтелект» та розробці відповідних підзаконних (відомчих) нормативно-правових актів, якими буде врегульовано окремі аспекти використання технології штучного інтелекту в процесі здійснення електронного урядування.

Підкреслено роль Міністерства цифрової трансформації України, яке є відповідальним за координацію діяльності інших органів публічної адміністрації у сфері цифровізації. Запропоновано всі питання впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління врегульовувати за результатами спільної нормотворчої діяльності Мінцифри та інших суб'єктів нормотворчості.

Ключові слова: публічне управління, адміністрування, інформаційні технології, електронне урядування, адміністративні послуги, електронний документообіг, цифровий контент, адміністративно-правове регулювання, штучний інтелект.

Serebro M. V. Administrative and legal basis of the use of information technologies in the sphere of public administration

The scientific publication is devoted to the study of the administrative and legal basis of the use of information technologies in the field of public administration.

It is noted that in Ukraine sufficiently meaningful basis of administrative and legal regulation of the functioning and development of e-government have been created. The content of the main regulatory legal acts regulating the specified public relations has been analyzed. The importance of adapting national legislation to the law of the European Union has been emphasized, in particular, in terms of administrative and legal regulation of public relations in the field of public administration.

The conclusion has been formulated that a promising direction for the development of e-government in Ukraine is the introduction of artificial intelligence technology

as a leading information technology in public administration. The need to adopt a separate Law of Ukraine «On Artificial Intelligence» and develop relevant subordinate (departmental) regulatory legal acts that will regulate certain aspects of the use of artificial intelligence technology in the process of implementing e-government is emphasized.

The role of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine, which is responsible for coordinating the activities of other public administration bodies in the field of digitalization, is emphasized. It is proposed to regulate all issues of implementing information technologies in the field of public administration based on the results of joint regulatory activities of the Ministry of Digital Transformation and other regulatory entities.

Key words: *public administration, information technologies, e-government, administrative services, electronic document flow, digital content, administrative and legal regulation, artificial intelligence.*

Актуальність теми. Розвиток інформаційних технологій торкнувся майже всіх сфер суспільних відносин. У всіх цивілізованих державах фактично вже сформувалось інформаційне суспільство, основною ознакою якого є цифровізація економічних, соціальних, культурних, освітніх та інших процесів. Цифровізація покликана суттєво удосконалити як технологічні процеси на виробництві, так і процедури надання послуг. На окрему увагу заслуговує питання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин, адже електронне урядування дозволяє значно спростити порядок надання адміністративних послуг, удосконалити взаємодію (комунікацію) між органами публічної адміністрації, усунути корупційні чинники тощо.

Крім того, наукового обґрунтування потребує питання адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління, адже у відповідності до Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Різні аспекти правового регулювання використання та розвитку інформаційних технологій природно опинилися в центрі уваги науковців. Так, із останніх наукових праць слід виділити роботи В. Антонюка, М. Бабики, Д. Біленької, О. Берназюка, Д. Бондара, О. Гунбіної, Т. Ковальової, О. Комарова, А. Краковської, Н. Литвин, І. Лопушинського, К. Оксютенка, А. Омельченка, Р. Стефанчука, І. Тищенкої.

Проте, питання адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин потребують поглибленого наукового аналізу, що актуалізує підготовку даної публікації.

Постановка завдання. Метою наукової публікації є дослідження адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин.

Методологія даної публікації включає філософські (закони та прийоми діалектики: єдності та боротьби протилежностей, переходу кількісних змін у якісні, прийом «заперечення заперечення», принципи об'єктивності та історизму), загальнонаукові (системний та структурно-функціональний методи, прийоми логіки: аналіз, синтез, дедукція та індукція) та спеціально-юридичні методи дослідження (формально-юридичний метод як похідний від аксіоматичного методу дослідження, метод юридичного моделювання, а також методологія порівняльного правознавства). Крім того, в процесі дослідження використовуються такі загальновідомі наукові підходи як синергетичний, інструментальний, цивілізаційний, антропоцентричний та телеологічний.

Результати дослідження. Починаючи дослідження адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин слід відзначити, що вказана тематика вже достатньо тривалий час

знаходиться у центрі уваги науковців, адже цифровізація публічного управління з одного боку є об'єктивним процесом, а з іншого на практиці виникає чимало проблемних питань правової регламентації використання інформаційних технологій у вказаній сфері суспільних відносин.

Серед наукових праць, присвячених різним аспектам використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин слід виділити роботи А. Барікової «Електронна держава: нова ефективність урядування» [1], публікації В. Куйбіди, О. Карпенка та В. Наместнік «Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату» [2], М. Лахижі «Діджиталізація в Україні: поняття, проблеми, перспективи та завдання публічного управління» [3], Н. Литвин та Л. Крупної «Діджиталізація як засіб підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо надання електронних послуг» [4], І. Лопушинського «Цифровізація» як основа державного управління на шляху трансформації та реформування українського суспільства» [5], С. Чукут «Сутність електронного уряду та принципи його організації» [6].

Окремо слід виділити монографії та публікації, присвячені цифровій трансформації публічного управління в цілому [7] та цифровізації надання адміністративних послуг зокрема. Із останніх слід відзначити праці Т. Ковальнової та О. Гунбіної «Правові проблеми надання адміністративних послуг з використанням інтернет-технологій» [8], А. Краковської та М. Бабики «Цифровізація адміністративних послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку» [9], Ю. Мохової «Оцінка діяльності центрів надання адміністративних послуг в умовах цифровізації України» [10], Н. Петренко та Л. Машковської «Цифровізація державних адміністративних послуг в Україні: нормативно-правові аспекти» [11], І. Тищенкою «Адміністративні процедури надання електронних публічних послуг публічною адміністрацією в Україні» [12].

Також в контексті даного дослідження заслуговує на увагу колективна монографія за редакцією Р. Стефанчука «Цифрова Україна: конституційно-правова модель» [13] та колективна монографія «Цифрове врядування» за редакцією О. Карпенка [14].

Нормативною основою використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин є Концепція розвитку електронного урядування в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р.

Так, у відповідності до положень вказаної Концепції, розвиток електронного урядування визначено одним з першочергових пріоритетів реформування системи державного управління. Також у рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог [15].

Таким чином, впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління є однією з умов успішної інтеграції України в Європейський Союз.

Також в Концепції розвитку електронного урядування в Україні зазначено, що електронне урядування – це форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян [15].

Отже, ключовим елементом електронного урядування за визначенням є використання інформаційних технологій, що дозволяє сформувати якісно новий тип держави, а саме, побудувати державу сервісного типу, основним завданням якої є надання якісних публічних послуг громадянам.

Крім того, у вказаній Концепції наголошується на тому, що з огляду на міжнародний досвід розвиток електронного урядування є одним з основних факторів забезпечення успішності реформування та підвищення конкурентоспроможності країни. Реформа будь-якої

галузі в сучасних умовах спрямована на широке використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення необхідного рівня ефективності та результативності, адже саме інструменти е-урядування здатні забезпечити значне покращення якості обслуговування фізичних і юридичних осіб та підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Крім того, запровадження електронного урядування є базовою передумовою для розбудови в Україні ефективних цифрової економіки і цифрового ринку та його подальшої інтеграції до єдиного цифрового ринку ЄС (EU Digital Single Market Strategy) [15].

Таким чином, Концепція розвитку електронного урядування в Україні є базовим програмним документом для впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління та адміністрування суспільних відносин. Деталізацію правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління необхідно здійснювати на рівні законів та підзаконних (відомчих) нормативно-правових актів.

Так, перехід на електронний документообіг в діяльності органів публічної адміністрації передбачено Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» [16].

У відповідності до ст. 9 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», електронний документообіг (обіг електронних документів) – це сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів. Поряд електронного документообігу визначається державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності згідно з законодавством [16].

Заміна паперового документообігу електронним вирішує одразу декілька задач публічного управління. По-перше прискорюється документообіг між органами публічної адміністрації, адже пересилання електронних документів займає лічені секунди. По-друге, відбувається значна економія фінансових та матеріально-технічних ресурсів, зокрема, скорочуються витрати на закупівлю паперу та фарби для принтерів, витрати на пересилання документів звичайною поштою тощо. По-третє, значно скорочуються терміни надання адміністративних послуг, адже особа може отримати послуги та документи в цифровому форматі і завжди має доступ до відповідних реєстрів для оновлення відповідних документів.

Крім вказаного закону, відносини, пов'язані з електронним документообігом та використанням електронних документів, регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, законами України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про державну таємницю», «Про електронні комунікації», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Про обов'язковий примірник документів», «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та іншими нормативно-правовими актами.

На рівні підзаконних нормативно-правових актів питання переходу на електронний документообіг у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55 «Деякі питання документування управлінської діяльності». Так, вказаною постановою затверджено «Типову інструкцію з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну», «Типову інструкцію з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади» та «Регламент організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі» [17].

Так, у відповідності до п. 2 Типової інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну, основна форма провадження діловодства в установах є електронна. Документування управлінської інформації в установах здійснюється

в електронній формі із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, кваліфікованої електронної печатки або удосконаленої електронної печатки, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки, та кваліфікованої електронної позначки часу, крім випадків наявності обґрунтованих підстав для документування управлінської інформації у паперовій формі, якими визнаються: документи, що містять інформацію з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом; електронні документи, що не можуть бути застосовані як оригінал згідно з вимогами закону; документи, вимога щодо опрацювання яких у паперовій формі встановлена актами Кабінету Міністрів України [17].

Отже, вказаною інструкцією передбачені виключні випадки, коли посадові особи органів публічної адміністрації можуть здійснювати паперовий документообіг, виготовляти паперові документи або їх копії. Проте, на практиці більшість електронних документів дублюється у паперовій формі, що призводить до подвійного навантаження на посадових осіб та зайвих витрат матеріально-технічних ресурсів.

До правових засад розвитку електронного урядування слід віднести також закони України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», «Про Національну програму інформатизації», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027)».

Так, у відповідності до ст. 3 Закону України «Про Національну програму інформатизації», Національна програма інформатизації спрямована на забезпечення: розробки, впровадження та застосування інформаційно-комунікаційних технологій у державному управлінні, місцевому самоврядуванні та суспільному житті; реалізації та впровадження заходів, спрямованих на розвиток електронного урядування та електронної демократії; створення та розвитку системи державних інформаційних ресурсів; рівного доступу до інформаційно-комунікаційних технологій та підвищення рівня освіченості громадян з питань інформаційно-комунікаційних технологій; удосконалення процедури надання публічних (електронних публічних) послуг; організації інформаційної взаємодії державних органів та органів місцевого самоврядування за допомогою електронного документообігу; створення систем інформаційної та аналітичної підтримки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування; підвищення ефективності вітчизняного виробництва шляхом використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій; створення умов для розвитку господарської діяльності у сфері інформатизації [18].

Таким чином, Національна програма інформатизації передбачає максимальне використання інформаційних технологій у сфері публічного управління, цифровізацію фактично всіх публічно-управлінських відносин, результатом чого має стати формування ефективного механізму електронного урядування.

Серед підзаконних нормативно-правових актів, якими врегульовано питання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління (розвиток електронного урядування в Україні), слід відзначити: Засади реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56 [19]; Стратегію здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2030 року, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1467-р (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 травня 2025 р. № 464-р) [20] та інші.

Отже, на рівні підзаконних нормативно-правових актів здійснюється деталізація правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління.

Правовою основою для розвитку електронного урядування є також Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 [21] та результати нормотворчої діяльності вказаного міністерства.

Так, у відповідності до вказаного Положення Мінцифри є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики: у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, робототехніки та роботизації, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації; у сфері впровадження електронного документообігу; у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян; у сферах відкритих даних, публічних електронних реєстрів, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, електронних комунікацій та радіочастотного спектра, розвитку інфраструктури широкосмугового доступу до Інтернету, електронної комерції та бізнесу; у сфері надання електронних та адміністративних послуг; у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг; у сфері розвитку IT-індустрії; у сфері розвитку та функціонування правового режиму Дія Сіті; у сфері хмарних послуг [21].

Таким чином, Міністерство цифрової трансформації України є ключовим суб'єктом публічного адміністрування у сфері розвитку електронного урядування в Україні.

Так, у відповідності до п. 4 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, Мінцифри здійснює заходи щодо створення та забезпечення функціонування: системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта»; системи електронної взаємодії органів виконавчої влади; інтегрованої системи електронної ідентифікації; єдиного державного веб-порталу відкритих даних; Єдиного державного веб-порталу електронних послуг; Національної веб-платформи центрів надання адміністративних послуг; онлайн-платформи взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства; державного веб-порталу правового режиму Дія Сіті (city.diia.gov.ua), реєстру Дія Сіті; єдиного державного веб-порталу цифрової освіти; веб-порталу «Дія. Цифрова громада»; Єдиної інформаційної системи обліку Національної програми інформатизації [21].

Отже, Міністерство цифрової трансформації України забезпечує впровадження інформаційних технологій фактично у всі сфери діяльності органів публічної адміністрації, включаючи їх взаємодію з інститутами громадянського суспільства та комунікацію з громадянами.

Крім того, Мінцифри розробляє нормативно-технічну документацію щодо цифрових трансформацій; виконує функції Генерального державного замовника Національної програми інформатизації та інших державних програм цифровізації; проводить цифрову експертизу та готує відповідні висновки до проєктів відповідних актів Кабінету Міністрів України, міністерств та інших органів виконавчої влади; проводить погодження призначення керівника з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій або цифровізації органу виконавчої влади (CDTO); вживає організаційних заходів щодо оптимізації процедур надання публічних (електронних публічних) послуг, зокрема щодо переведення публічних послуг в електронну форму; розробляє пропозиції щодо визначення основних напрямів розвитку системи надання публічних (електронних публічних) послуг, зокрема адміністративних послуг, здійснює заходи з її реформування; формує та веде Реєстр адміністративних послуг; сприяє розвитку мережі центрів надання адміністративних послуг, формує пропозиції щодо надання державної підтримки (у тому числі фінансової) такому розвитку; здійснює визначені законом повноваження у сфері публічних електронних реєстрів [21].

Таким чином, Мінцифри є суб'єктом нормотворчої діяльності у сфері адміністративно-правового регулювання процесів цифровізації, у тому числі, і як суб'єкт проведення цифрових експертиз нормативно-правових актів інших органів публічної адміністрації.

Також Мінцифри координує діяльність органів, що утворили центри надання адміністративних послуг, з питань підвищення рівня якості надання електронних та адміністративних послуг, розвитку електронної інформаційної взаємодії таких центрів із суб'єктами надання адміністративних послуг, розширення функцій центрів та переліку послуг, які надаються через них; здійснює моніторинг якості надання електронних та адміністративних

послуг; проводить засобами Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Дія), опитування щодо ініціатив, спрямованих на вирішення питань державного управління у різних сферах суспільного життя; координує діяльність міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих держадміністрацій, а також державних підприємств, установ, організацій та державних господарських об'єднань, навчальних закладів з питань, що належать до компетенції Мінцифри, надає їм необхідну методичну допомогу; сприяє впровадженню у державних органах та органах місцевого самоврядування технологій цифрових трансформацій; здійснює у межах повноважень заходи щодо впровадження та функціонування електронного документообігу [21].

Із наведених функцій Мінцифри випливає, що адміністративно-правове регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління доцільно здійснювати за результатами спільної нормотворчої діяльності Міністерства цифрової трансформації України та інших органів публічної адміністрації.

У сфері євроінтеграції Мінцифри організовує та координує діяльність органів виконавчої влади, пов'язану з інтеграцією України до Єдиного цифрового ринку ЄС (EU Digital Single Market), а також участю України у програмах ЄС щодо цифрового співробітництва, зокрема у Програмі ЄС «Цифрова Європа» (Digital Europe Programme); розробляє акти з метою забезпечення виконання завдань, пов'язаних з участю України у Програмі ЄС «Цифрова Європа», зокрема щодо процедури визначення кандидатур для включення у мережу Європейських цифрових інноваційних хабів (European Digital Innovation Hubs) [21].

Таким чином, саме Мінцифри є ключовим органом публічної адміністрації, який здійснює адміністрування та координацію впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління, тобто забезпечує розвиток електронного урядування.

Окрему увагу національні органи публічної адміністрації приділяють впровадженню технології штучного інтелекту у сферу публічного управління та адміністрування суспільних відносин.

Правове регулювання використання штучного інтелекту в Україні знаходиться на стадії розробки: зроблені перші кроки нормативно-правового регулювання використання штучного інтелекту – схвалено Концепцію розвитку штучного інтелекту, презентована Дорожня карта регулювання штучного інтелекту, розроблена «Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні на 2022–2030», прийнятий Закон «Про авторське право та суміжні права» [22, с. 40].

Так, Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р. У відповідності до вказаної Концепції, впровадження інформаційних технологій, частиною яких є технології штучного інтелекту, є невід'ємною складовою розвитку соціально-економічної, науково-технічної, оборонної, правової та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення [23].

Водночас в Європейському Союзі 01 серпня 2024 року набув чинності схвалений Європейським парламентом і Радою ЄС Закон (Акт, Регламент) про штучний інтелект (Artificial Intelligence Act, AI Act) [24].

Офіційний журнал ЄС опублікував вказаний Регламент (UE) 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року. Вказаний Закон надає розробникам і користувачам систем чіткі вимоги та зобов'язання щодо конкретного використання штучного інтелекту, одночасно зменшуючи адміністративний і фінансовий тягар для бізнесу [24].

Технологія штучного інтелекту має значний потенціал для застосування у сфері публічного управління. Так, за алгоритмами штучного інтелекту може оброблятися статистична інформація, результати соціологічних опитувань, інформація засобів масової інформації тощо. На підставі зібраної, систематизованої та проаналізованої інформації штучний інтелект зможе пропонувати користувачу (суб'єкту владних повноважень) декілька варіантів управлінських рішень, формувати прогнози щодо розвитку політичної, демографічної та соціально-економічної ситуації в державі. Крім того, технологію штучного інтелекту доцільно застосовувати в процесі надання публічних адміністративних послуг громадянам,

отримання та обробки звернень громадян та запитів на отримання доступу до публічної інформації. Чат-боти з алгоритмами штучного інтелекту можуть надавати первинні юридичні та інші консультації громадянам, складати проєкти процесуальних документів. У сфері судочинства технологія штучного інтелекту може бути використана для підготовки проєктів судових рішень. І це не повний перелік перспективних напрямів використання технології штучного інтелекту у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин, адже перевагою штучного інтелекту є його абсолютна неупередженість, незалежність від корупційних чинників, неможливість вплинути на результати його роботи.

Отже, перед національними органами публічної адміністрації стоїть нагальне завдання – розробити та прийняти національний Закон України «Про штучний інтелект», окремим розділом якого будуть врегульовані питання використання технології штучного інтелекту у сфері публічного управління.

Висновки. Проведений аналіз адміністративно-правових засад використання інформаційних технологій у сфері публічного управління та адміністрування суспільних відносин дозволяє сформулювати висновок про те, що в Україні створено достатньо змістовні засади адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій в діяльності органів публічної адміністрації з метою забезпечення функціонування та розвитку електронного урядування. Особливої уваги науковців та суб'єктів нормотворчості потребує питання завершення процесів адаптації національного законодавства до права Європейського Союзу, зокрема, і в частині адміністративно-правового регулювання використання інформаційних технологій у сфері публічного управління.

Перспективним напрямом розвитку електронного урядування в Україні є впровадження технології штучного інтелекту як провідної інформаційної технології у відносини публічного управління (адміністрування суспільних відносин). Враховуючи досвід Європейського Союзу, доцільно прийняти окремий Закон України «Про штучний інтелект» та розробити відповідні підзаконні (відомчі) нормативно-правові акти, якими буде врегульовано окремі аспекти використання технології штучного інтелекту в процесі здійснення електронного урядування.

Ключову роль в процесі впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління відіграє Міністерство цифрової трансформації України, яке є відповідальним за координацію діяльності інших органів публічної адміністрації у сфері цифровізації. Враховуючи вищезазначене, всі питання впровадження інформаційних технологій у сферу публічного управління доцільно врегульовувати за результатами спільної нормотворчої діяльності Мінцифри та інших суб'єктів нормотворчості.

Перспективність подальшого дослідження даної тематики обумовлена необхідністю детального дослідження зарубіжного досвіду адміністративно-правової регламентації використання інформаційних технологій у сфері публічного управління з метою розвитку електронного урядування в Україні.

Список використаних джерел:

1. Барікова А.А. Електронна держава: нова ефективність урядування: монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 224 с.
2. Куйбіда В.С., Карпенко О.В., Карпенко О.В., Наместнік В.В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник НАДУ. Серія «Державне управління»*. 2018. № 1. С. 5–11.
3. Лахижа М.І. Діджиталізація в Україні: поняття, проблеми, перспективи та завдання публічного управління. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 2(4). С. 202–213.
4. Литвин Н.А., Крупнова Л.В. Діджиталізація як засіб підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо надання електронних послуг. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2020. Вип. 3. С. 69–76.

5. Лопушинський І.П. «Цифровізація» як основа державного управління на шляху трансформації та реформування українського суспільства. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2018. № 2. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/2018_2/20.pdf.
6. Чукот С. Сутність електронного уряду та принципи його організації. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2003. № 2. С. 429–433.
7. Цифрова трансформація публічного управління: колект. монографія / О.В. Карпенко та ін.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: НАДУ, 2020. 254 с.
8. Ковальова Т.В., Гунбіна О.В. Правові проблеми надання адміністративних послуг з використанням інтернет-технологій. *Наукові перспективи. Серія «Право»*. 2021. № 9 (15). С. 260–271. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/download/483/486>.
9. Краковська А.Є., Баби́к М.К. Цифровізація адміністративних послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2022. Випуск 70. С. 329–334.
10. Мохова Ю.Л. Оцінка діяльності центрів надання адміністративних послуг в умовах цифровізації України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2021. № 2(29). С. 22–28. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2021/2/6.pdf>.
11. Петренко Н.О., Машковська Л.О. Цифровізація державних адміністративних послуг в Україні: нормативно-правові аспекти. *Розбудова держави і права: питання теорії та конституційної практики*. 2020. № 2. С. 112–119. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_1/20.pdf.
12. Тищенко І.О. Адміністративні процедури надання електронних публічних послуг публічною адміністрацією в Україні. *Форум права. Юридичний форум*. 2017. № 2. С. 124–129. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/FP_index.htm_2017_2_21.pdf
13. «Цифрова Україна»: конституційно-правова модель / Р.О. Стефанчук та ін.; заг. ред.: Р.О. Стефанчук та ін.; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. Київ: Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 2021. 687 с.
14. Цифрове врядування: монографія / О.В. Карпенко та ін.; за ред. д-ра наук з держ. упр., доц. Карпенка Олександра Валентиновича; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. інформ. політики та цифр. технологій. Київ: Ідея Принт, 2020. 336 с.
15. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/250287124> (дата звернення: 01.10.2024).
16. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 12.12.2024).
17. Деякі питання документування управлінської діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. Дата оновлення: 05.07.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п> (дата звернення: 01.10.2024).
18. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 1 грудня 2022 р. № 2807-IX. Дата оновлення: 01.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#n191> (дата звернення: 01.07.2024).
19. Деякі питання цифрового розвитку: постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56. Дата оновлення: 30.06.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.07.2024).
20. Про схвалення Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2030 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1467-р. Дата оновлення: 13.05.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-р#Text> (дата звернення: 15.05.2025).

21. Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856. Дата оновлення: 01.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text> (дата звернення: 05.07.2024).

22. Куракін О.М., Скрыбін О.М. Особливості правового регулювання використання штучного інтелекту в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2023. Вип. 36. С. 36–42.

23. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження КМУ від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. Дата оновлення: 29.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 02.11.2024).

24. Набув чинності Європейський закон про штучний інтелект. Про основні вимоги та зобов'язання при використанні штучного інтелекту. Міжнародні відносини. *Liga zakon. Бізнесу*. 08 серпня 2024 р. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/229699_nabuv-chinnost-vropeyskiy-zakon-pro-shtuchniy-ntelekt-pro-osnovn-vimogi-ta-zobovyazannya-pri-vikoristann-shtuchnogo-ntelektu (дата звернення: 02.11.2024).

